

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Budapesten, 2011. évi szeptember hó 27. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A lőszerral visszaélés büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által védője útján előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Makói Városi Bíróság 1.B.335/2006/12. számú ítéletét és a Csongrád Megyei Bíróság 3.Bf.769/2008/3. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A terheltet a Makói Városi Bíróság az 1.B.335/2006/12. számú, 2008. június 12. napján meghozott ítéletével a Btk. 263/A. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott lőszerral visszaélés büntette miatt egy évi, végrehajtásában kettő évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte, egyben őt előzetes mentesítésben részesítette.

Rendelkezett a bíróság a bűnjelként lefoglalt lőszerek elkobzásáról, és a felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

Felmentésre irányuló védelmi fellebbezések alapján a Csongrád Megyei Bíróság az ítéletet felülbírált, és a 2008. évi december hó 8. napján meghozott 3.Bf.769/2008/3. számú végzésével helybenhagyta azt.

A jogerős történeti tényállás a következőket tartalmazza:

A terhelt lakásán a rendőrkapitányság fegyverügyi előadója fegyvertároló hely ellenőrzést tartott. Ennek során megállapítást nyert, hogy a terhelt 2 db 9,3 X 74 R golyós vadászlőszert, 25 db 16 kaliberű sörétes vadászlőszert és 76 db 20 kaliberű sörétes vadászlőszert tartott a fegyvertároló helyen tartási és megszerzési engedély nélkül.

A lőszeresek működőképesek voltak, kaliberüknek megfelelő fegyverek működtetésére alkalmasak. A kilőtt lövedékük, illetve söréttöltetük emberélet kioltására elegendő mozgási energiával rendelkezett.

A 2004. évi XXIV. törvény 2. §-a 22. pontja értelmében lőszernek minősültek, azok megszerzéséhez és tartásához ugyanezen törvény 3. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján volt szükség engedélyre.

Emellett az elsőfokú bíróság ítéletszerkesztési hibából adódóan a bizonyítékok értékelése körében is rögzített tényeket, amelyeket a Legfelsőbb Bíróság a kialakult felülvizsgálati gyakorlatnak megfelelően szintén a tényállás részének tekintett; a jelen esetben már csak amiatt is, mert a felülvizsgálati indítvány érvei is részben ezeken az adatokon alapultak.

Így azt, hogy a terhelt 1984. év óta vadászengedéllyel és fegyvertartási engedéllyel rendelkezett.

Fegyvertartási engedélye 1 db svéd Husqurna gyártmányú, 308-as Win. kaliberű golyós vadászfegyverre, 1 db brazil Taurus gyártmányú 22-es Win. Magnum kaliberű sport maroklófegyverre és 1 db olasz Beretta gyártmányú, 17/76-os kaliberű sörétes vadászfegyverre és ezekhez a fegyverekhez tartozó lőszeresek birtoklására szólt.

Az engedély nélkül tartott lőszeresek a fegyvertartó szekrény aljában elhelyezett lőszertartó dobozból kerültek elő az engedéllyel tartott lőszeresekkel együtt.

Az engedély nélkül tartott lőszeresek száma kb. egynegyedét tette ki az engedéllyel tartott lőszeresek számának.

A 16-os kaliberű sörétes vadászlőszer egy 25 darabos bontatlan csomagból került elő.

Az első és másodfokú határozat ellen, a Be. 416. §-a (1) bekezdés a) pontjában írt felülvizsgálati okra alapozva felmentése érdekében, meghatalmazott védője útján a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

Az indítvány indokai szerint a terhelt bűnösségének a megállapítására a büntető anyagi jogi szabályok megsértésével, a Btk. 10. §-ának a sérelmével, társadalomra veszélyesség hiányában amiatt került sor, mert az eljáró bíróságok nem értékelték összehatásukban az elkövetés körülményeit.

Nevezetesen, hogy a terhelt 1984. óta rendelkezik fegyvertartási engedéllyel, és három különböző kaliberű vadászlőfegyverrel. Azóta

már több lőfegyver tulajdonosa volt, amelyeket időközben értékesített. Gyakorlatilag az engedély nélkül tartott lőszerekre is - amelyekről megfélekezett - minden különösebb procedura nélkül kaphatott volna engedélyt, ez pedig olyan körülmény, amelyre figyelemmel a cselekménye nélkülözte a társadalomra veszélyességet, az nem bűncselekmény.

A meglévő fegyvertartási engedélyére és a lőszer tárolási körülményeire is tekintettel csupán egy olyan szabálytalan magatartásról volt szó, amelyhez hasonló esetekben a Legfelsőbb Bíróság a társadalomra veszélyesség hiányát megállapítva felmentő ítéletet hozott. (a BH 1996/34. és a BH 2002/339. számú eseti döntések)

A Legfőbb Ügyészség írásbeli nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta és a támadott határozatok hatályukban történő fenntartását indítványozta. (BF.1948/2011.)

A Legfelsőbb Bíróság nyilvános ülésén a védő az indítványban foglaltakat fenntartva kiemelten hangsúlyozta, hogy a terhelt, mivel régóta vadászik, a lőfegyvereit is többször váltogatta. Korábban is volt engedélye golyós és sörétes vadászfegyverre is, így 12-es és 16-os kaliberűekre is. Nála főként ezekhez tartozó sörétes lőszereket találtak, de azokat is szabályosan, a fegyverszekrényben elzárva tárolta.

Mindezek miatt magatartásából hiányoznak azok a jegyek, amelyek azt társadalomra veszélyessé teszik, tehát bűncselekmény hiányában történő felmentése indokolt.

A legfőbb ügyész képviselője ezzel ellentétesen azt fejtette ki, hogy éppen a hosszú ideje meglévő fegyvertartási engedélye miatt a terhelt tisztában volt a lőfegyver és lőszertartás szigorú szabályaival, és mégis nagyszámú engedély nélküli lőszert birtokolt. Álláspontja szerint a cselekményével a terhére megállapított bűncselekmény törvényi tényállását maradéktalanul kimerítette, ezért a támadott határozatok hatályukban történő fenntartását indítványozta.

A terhelt az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában szintén a felmentését kérte.

A felülvizsgálati indítvány nem megalapozott.

Annak alapján a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó tényállást alapul véve, a határozatok meghozatala idején hatályos jogszabályok szerint és csak a felülvizsgálati indítványban megjelölt okból - valamint az esetleges feltétlen eljárási szabálysértésekre nézve - vizsgálta felül a sérelmezett határozatokat. /Be.423. § (1), (2) bekezdés, és (4), (5) bekezdés/

Ennek során a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti - tehát a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában illetve a II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott - eljárási szabálysértést nem észlelt.

Az anyagi jogi jogsértést illetően, a társadalomra veszélyesség hiányával kapcsolatban felhozott védelmi érveket pedig nem osztotta.

Kétségtelen, hogy a Btk. 10. §-a értelmében a bűncselekmény fogalma a társadalomra veszélyességet is magában foglalja.

A társadalomra veszélyesség azonban elsősorban jogalkotói kategória, minden olyan tevékenység, vagy mulasztás, amelyet a törvényhozó bűncselekménynek nyilvánít, valamilyen fokban sérti vagy veszélyeztet a Btk. 10. §-ának (2) bekezdésében felsorolt jogtárgyat, tehát a Magyar Köztársaság állami, társadalmi vagy gazdasági rendjét, az állampolgárok személyét, vagy jogait.

A cselekmény absztrakt társadalomra veszélyességét a jogalkotó a büntetési tételben nyilvánítja ki.

Ugyanakkor a társadalomra veszélyesség jogalkalmazói kategória is annyiban, hogy a konkrét cselekmény konkrét társadalomra veszélyességének mértékét minden egyes esetben a jogalkalmazónak vizsgálnia kell.

Ennek során elvileg arra a következtetésre is juthat, hogy a törvényi tényállást kimerítő cselekmény nem is bűncselekmény, mert az az elkövetéskor teljesen nélkülözötte a társadalomra veszélyességet.

Ez a jogalkalmazói megállapítás azonban éppen a fentiekből következően csak kivételes lehet, és emiatt kivételes, speciális körülményeket is feltételez.

A terhelt terhére megállapított, a Btk. 263/A. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott bűncselekményt az követi el, aki lőszert engedély nélkül készít, megszerez, tart, vagy forgalomba hoz.

A Btk. 263/A. §-ának kerettörvényi tényállását elsősorban a lőfegyverekről és lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. törvény rendelkezései töltik ki tartalommal.

A cselekményt a törvényhozó olyan fokban tekinti a társadalomra, ezen belül a közbiztonságra veszélyesnek, hogy két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés alkalmazását írja elő.

A közbiztonság, az élet védelme ugyanis olyan fontos társadalmi érdek, amely megköveteli, hogy az élet kioltására fokozottan alkalmas lőfegyverek és lőszerek gyártását, tartását, forgalmát az állam a szigorú ellenőrzése alatt tartsa.

A törvényhozói akarat szerint a szóban lévő bűncselekményt fegyvertartási engedéllyel rendelkező személyek is elkövethetik, esetükben privilegizált, kedvezőbb elbírálást csak az eredményezhet, ha az engedély nélküli megszerzés „csekély mennyiségű” lőszerre vonatkozik. /Btk. 263/A. § (4) bekezdése/

Azonban még a csekély mennyiségű lőszer engedély nélküli megszerzését és tartását is - ami az 1979. évi 5. számú törvényerejű rendelet (a Btké.) 22/A. §-a értelmében legfeljebb három darab lőszert jelent - a jogalkotó olyan fokban tartja társadalomra veszélyesnek, hogy három évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni.

Mindezt az irányadó tényállásra vetítve leszögezhető, hogy a fegyvertartási engedéllyel rendelkező terhelt nemhogy csekély mennyiségű, hanem annak törvényi határát sokszorosan meghaladó, összesen 103 darab lőszert tartott a birtokában. Nem vitatható tény, hogy a terhelt ezeket is az engedéllyel tartott lőszerei között biztonságosan tárolta, azonban az is megállapítást nyert, hogy az engedély nélküli lőszerek az engedélyezettekhez képest is jelentősebb mennyiséget képviseltek, azoknak kb. az egynegyedét tették ki. Emellett a 16-os kaliberjelű lőszerek között volt olyan ami 25 darabos bontatlan csomagból került elő.

Ezek a körülmények pedig - ahogy azt az eljáró bíróságok helyesen megállapították - a terhelt tévedésének, gondatlanságának a lehetőségét egyaránt kizárják.

A terhelt az elsőfokú eljárásban maga hivatkozott arra, hogy pl. a két darab engedély nélküli golyós lőszert a későbbiekben a rendőrségen le kívánta adni. Ez a hivatkozása a több évtizedes vadászmultja mellett önmagában is jelzi, hogy a lőfegyver és lőszertartás szabályaival tisztában volt.

Következésképpen nem helytálló az indítványnak az a hivatkozása sem, hogy a nála fellelt 103 darab lőszer tartására minden további nélkül kaphatott volna engedélyt, hiszen azok kaliberjelének megfelelő vadászlőfegyverrel a vádbeli időben aktuálisan nem rendelkezett. Arról nem is szólva, hogy az engedély kérése a részéről önfeljelentést eredményezett volna.

Ekként pedig a cselekmény elkövetésének körülményeit összhatásukban értékelve sincs olyan kivételes, speciális körülmény, ami annak a társadalomra veszélyességét kizárta volna.

Nem sértettek tehát anyagi jogi szabályt az eljáró bíróságok, amikor a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapították.

Egyébiránt a cselekmény konkrét társadalomra veszélyességét is mérlegre tették, és ez eredményezte azt, hogy az enyhítő szakasz

kimerítő alkalmazásával szabtak ki a törvényi minimumnál enyhébb büntetést, annak a végrehajtását is próbaidőre felfüggesztették és a terheltet még előzetes mentesítésben is részesítették.

A felülvizsgálati indítványban megjelölt eseti döntések nem csupán más elkövetői körre (hivatásos katonákra) vonatkoztak, hanem a jelen ügytől eltérő, más tényálláson is alapultak, következésképpen a felülvizsgálati indítvány indokainak alátámasztására nem voltak alkalmasak.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján a hatályukban fenntartotta.

E végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatának lehetőségét a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

Az ismételt felülvizsgálati indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. §-ának (3) és 421. §-ának (3) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2011. szeptember 27.

Dr. Belegi József s. k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Ibolya s. k. előadó bíró, Dr. Mészár Róza s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bíróági tisztviselő
MTné